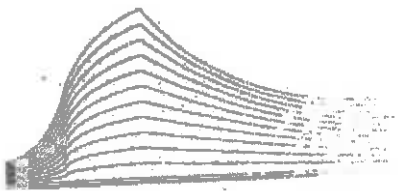

L

Repertoriumnummer 2020/ 6428
Rolnummer 2020/381/A
Datum van uitspraak 8 juli 2020

AFSCHRIFT

 (vrij: art. 280, 2°
 Wb. registratie)
 (W art. 792-1090)

Niet aan te bieden aan de
ontvanger

Procedurestukken :
 1 dagvaarding
 2 conclusies

NEDERLANDSTALIGE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG BRUSSEL

VON - EVT

Beschikking
 • EINDBESCHIKKING OP TEGENSpraak

Veroordeling bijdrage gefind 20€

9de kamer
 burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

De beslagrechter wijst de volgende beschikking in de zaak:

A.R. 2020/381/A

VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, met kantoren te 1000 Brussel, Martelaarsplein 7 en met ondernemingsnummer 0220.819.807,

eisende partij,

advocaat: mr. Jürgen Vanpraet en mr. Ruben Veranneman, met kantoor te 8220 Torhout, Oostendestraat 306, WAAR KEUZE VAN WOONPLAATS WORDT GEDAAN,

tegen:

GREENPEACE BELGIUM, vzw, met zetel te 1030 Brussel, Haachtsesteenweg 159 en met ondernemingsnummer 0424.496.447,

verwerende partij,

advocaat: mr. Johan Verstraeten, met kantoor te 3000 Leuven, Vaartstraat 68-70, WAAR KEUZE VAN WOONPLAATS WORDT GEDAAN.

1 Rechtspleging

Bij dagvaarding van 24 januari 2020 heeft het Vlaamse Gewest zijn vordering voor de rechtbank gebracht.

Bij beschikking van 31 januari 2020 zijn, overeenkomstig art. 747, §1 Ger.W., de door partijen overeengekomen conclusietermijnen bekrachtigd en is de rechtsdag bepaald op 29 mei 2020.

Overeenkomstig artikel 748bis van het Gerechtelijk Wetboek beschouwt de beslagrechter de laatst neergelegde conclusies als syntheseconclusies die alle vorige conclusies vervangen, met name de conclusies neergelegd voor:

- eisende partij op 20 april 2020 (digitaal)
- verwerende partij op 18 mei 2020 (digitaal).

Op de volgende data zijn de stavingstukken van partijen neergelegd:

- op 18 mei 2020 de stavingstukken van verwerende partij (digitaal),
- op 25 mei 2020 de stavingstukken van eisende partij (digitaal).

Op de openbare terechtzitting van 29 mei 2020 is de zaak overeenkomstig artikel 2, §1, K.B. nr. 2 van 9 april 2020 'met betrekking tot de verlenging van de verjaringstermijnen en de andere termijnen om in rechte te treden, alsmede de verlenging van de termijnen van de rechtspleging en de schriftelijke behandeling voor de hoven en rechtbanken' van rechtswege in beraad genomen op basis van de overgelegde conclusies en stukken, zonder mondelinge pleidooien.

De bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werden toegepast.

2 Felten

Het geschil tussen de partijen betreft:

- de al dan niet uitvoering door het Vlaamse Gewest van de beschikking van de Voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel van 10 oktober 2018;
- het al dan niet verbeuren van de dwangsommen waarvoor vzw Greenpeace Belgium op 16 januari 2020 bevel tot betaling liet betekenen.

In zijn beschikking van 10 oktober 2018 (hierna: "de dwangsombeschikking", stuk 1 verwerende partij en stuk 8 eisende partij) veroordeelde de Voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel het Vlaamse Gewest tot het opstellen van een luchtkwaliteitsplan in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn voor alle zones en agglomeraties van het Vlaamse Gewest, in overeenstemming met alle vereisten die dat artikel aan een dergelijk luchtkwaliteitsplan stelt, inzonderheid de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden. Die veroordeling diende uitgevoerd te worden binnen een termijn van één jaar na betekening van de dwangsombeschikking, onder verbeurte van een dwangsom van € 1.000,00 per dag vertraging, met een maximum aan te verbeuren dwangsommen van € 5.000.000,00.

Deze beschikking werd op 6 november 2018 aan het Vlaamse Gewest betekend.

Op 25 oktober 2019 heeft de Vlaamse Regering het "Luchtbeleidsplan 2030" goedgekeurd.

Op 16 januari 2020 liet vzw Greenpeace Belgium een bevel tot betalen betekenen waarin dwangsommen worden gevorderd ten belope van 61.000 euro (stuk 4 verwerende partij).

Het Vlaamse Gewest tekende op 24 januari 2020 verzet aan tegen dit bevel tot betaling.

3 Vorderingen van partijen

Het Vlaamse Gewest vordert om

- "- Het verzet ontvankelijk en gegrond te verklaren;*
- Te zeggen voor recht dat de dwangsommen lastens concludante opgelegd bij de voormelde beschikking van dd. 10 oktober 2018 niet zijn verbeurd;*
- Vervolgens te zeggen voor recht dat het bevel tot betalen bij exploit dd. 16 januari 2020 van gerechtsdeurwaarder Wim Van Walleggem, plaatsvervangend gerechtsdeurwaarder loco Meester Patrick Jaspers, Gerechtsdeurwaarder, nietig en zonder waarde is, minstens opgeheven moet worden, en in elk geval geen aanleiding kan geven tot verdere uitvoering;*
- In ondergeschikte orde, het bedrag van de reeds verbeurde dwangsommen op te schorten, minstens aanzienlijk te milderen;*
- In uiterst ondergeschikte orde, bij wijze van bewarende maatregel de tenuitvoerlegging te schorsen teneinde het VLAAMSE GEWEST de mogelijkheid te bieden om een voorziening op grond van artikel 1385quinquies Ger.W. in te stellen bij de rechter die de dwangsom heeft opgelegd binnen een termijn van twee maanden na de betekening van de beschikking;*
- De verwerende partij in verzet te veroordelen tot de kosten van het geding daarin begrepen de rechtsplegingsvergoeding begroot op het basisbedrag € 1 440."*

Vzw Greenpeace Belgium vordert om:

"Het verzet van eisende partij in verzet, indien ontvankelijk, ongegrond te verklaren;

Dienvolgens,

- Te zeggen voor recht dat het "Luchtbeleidsplan 2030" niet voldoet aan de eisen zoals gesteld in art. 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn;*
- Te zeggen voor recht dat de dwangsommen, zoals opgelegd bij beschikking van 10 oktober 2018, zijn verbeurd, met ingang vanaf de betekening ervan op 6 november 2019;*
- Te zeggen voor recht dat het bevel tot betaling, zoals betekend bij exploit van 16 januari 2020 op wettige wijze aan eisende partij in verzet werd betekend;*

- Eisende partij in verzet te veroordelen tot de kosten van het geding, waaronder de rechtsplegingsvergoeding begroot op 1.440 EUR."

4 Bespreking

4.1 Algemene principes

4.1.1 De beslagrechter, die kennis neemt van de vorderingen betreffende middelen tot tenuitvoerlegging (art. 1395 van het Gerechtelijk Wetboek), is bevoegd voor het executiegeschil dat rijst wanneer de schuldeiser tot tenuitvoerlegging overgaat, doch de debiteur de verbeurte van de dwangsom betwist.

4.1.2 De regeling van de dwangsom gaat uit van een strikte taakverdeling tussen de rechter die de dwangsom heeft opgelegd (de bodemrechter of de dwangsomrechter) en de beslagrechter (of executierechter) die enkel kan oordelen of de dwangsommen al dan niet verbeurd zijn.

4.1.3 De taak van de beslagrechter bestaat erin te onderzoeken of de hoofdveroordeling werd nagekomen. Om die vraag te beantwoorden moet zij de opgelegde verplichting toetsen aan de uitvoering die hieraan gegeven is. Het rechterlijk gebod of verbod waarop de dwangsom is gesteld moet restrictief worden uitgelegd. De beslagrechter kan de draagwijdte van de beslissing van de bodemrechter (dwangsomrechter) op grond waarvan verbeurde dwangsommen worden ingevorderd niet uitbreiden.

De dwangsom is enkel verbeurd wanneer er zonder redelijke discussie een inbreuk op de opgelegde verplichting is. Bij redelijke twijfel of een bepaalde gedraging wel of niet plaatsvond, kan geen dwangsom worden verbeurd.¹

Wel kan de beslagrechter de draagwijdte van de uitvoerbare titel nader onderzoeken. Is de dwangsomveroordeling precies geformuleerd, dan is er voor de executierechter geen marge van beoordeling. In de andere gevallen dient zij rekening te houden met het doel en de geest van de dwangsomveroordeling. De vordering wordt dan geacht niet verder te strekken dan het daarmee beoogde doel.²

¹ Zie bijvoorbeeld in dezelfde zin E. DIRIX, *Beslag* in *APR*, 2018, p. 71, randnummer 92, "j) Toetsing beslagrechter".

² Zie bijvoorbeeld in dezelfde zin E. DIRIX, *Beslag* in *APR*, 2018, p. 71, randnummer 92, "j) Toetsing beslagrechter".

4.2 Inhoud van de veroordelingen waaraan een dwangsom werd gekoppeld

In de beschikking van 10 oktober 2018 van de Voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (hierna ook: "de dwangsombeschikking") worden de dwangsommen aan de volgende veroordelingen gekoppeld:

"Stelt vast dat het Vlaams Gewest artikel 13, 1e, van de Luchtkwaliteitsrichtlijn schendt doordat in 2016 de jaargrenswaarden voor NO₂ in alle zones van het Vlaams Gewest werden overschreden.

Veroordeelt het Vlaams Gewest dienvolgens tot het opstellen van een luchtkwaliteitsplan – voor alle zones en agglomeraties van het Vlaams Gewest – in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn en in overeenstemming met alle vereisten die dat artikel aan een dergelijk luchtkwaliteitsplan stelt, inzonderheid de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

Zegt dat de veroordeling moet worden uitgevoerd binnen een termijn van één jaar na betekening van deze beslissing, onder verbeurte van een dwangsom van € 1.000,00 per dag vertraging, met een maximum aan te verbeuren dwangsommen van € 5.000.000,00."

Bijgevolg is er een dwangsom verschuldigd is van € 1.000,00 per dag vanaf één jaar na de betekening van het dwangsomvonnis, zolang het Vlaamse Gewest geen luchtkwaliteitsplan heeft opgesteld voor alle zones en agglomeraties van het Vlaamse Gewest, in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn en in overeenstemming met alle vereisten die dat artikel aan een dergelijk luchtkwaliteitsplan stelt, met inbegrip van de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

4.3 Voorwerp van de bevelen tot betalen en van het verzet hiertegen

In het aangevochten bevel tot betalen worden dwangsommen gevorderd ten belope van 61.000 euro, gerekend vanaf 7 november 2019 tot en met 6 januari 2020.

4.4 Bewijslast

De bewijslast om aan te tonen dat de veroordeelde zijn verplichting niet nakomt, rust in beginsel op de partij die de veroordeling bekwam. Het bewijs moet niet vooraf worden geleverd, maar pas naderhand in het kader van het executiegeschil voor de beslagrechter, uitgelokt door de veroordeelde. Vermits het gaat om het bewijs van een rechtsfeit, kan dit geleverd worden met alle middelen van recht, getuigen en vermoedens inbegrepen.

Opdat de dwangsommen verschuldigd zouden zijn, moeten verwerende partijen bijgevolg aantonen:

- hetzij dat het Vlaams Gewest geen luchtkwaliteitsplan heeft opgesteld voor alle zones en agglomeraties van het Vlaams Gewest, in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn, binnen een termijn van één jaar na betekening van het dwangsomvonnis;
- hetzij dat dit plan niet overeenstemt met alle vereisten die artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn met betrekking tot dergelijk luchtkwaliteitsplan stelt, met inbegrip van de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

4.5 Publicatie van een luchtkwaliteitsplan binnen het jaar na de betekening van de dwangsombeschikking

Het Vlaamse Gewest voert aan dat het Luchtbeleidsplan 2030 dat definitief werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 oktober 2019 als een luchtkwaliteitsplan in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn moet worden beschouwd.

De dwangsombeschikking werd op 6 november 2018 aan het Vlaamse Gewest betekend. Bijgevolg werd het Luchtbeleidsplan 2030 binnen de termijn van één jaar na de betekening opgesteld.

Volgens het Vlaamse Gewest is het doel van de veroordeling hiermee bereikt, waardoor er geen dwangsommen verbeurd zouden zijn.

De dwangsombeschikking bepaalt echter niet enkel dat er een luchtkwaliteitsplan moest worden opgesteld voor alle zones en agglomeraties van het Vlaams Gewest, maar ook dat dit plan diende te overeenstemmen met alle vereisten van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn, met inbegrip van de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden. Vzw Greenpeace Belgium betwist dat dit het geval is.

4.6 Voldoet het Luchtbeleidsplan 2030 aan artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn?

4.6.1

Het Vlaamse Gewest verwijst naar een vonnis van 31 januari 2020 met rolnummer 2018/1223/A van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (stuk 7 eisende partij) en voert aan dat uit dit vonnis zou volgen dat het Luchtbeleidsplan 2030 zou voldoen aan artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn en dat dit vonnis gezag van gewijsde zou hebben. Daaruit zou volgens het Vlaamse Gewest blijken dat het Vlaamse Gewest de dwangsombeschikking naleefde, waardoor de dwangsommen niet verbeurd zouden zijn.

Artikel 23 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat het gezag van gewijsde zich niet verder uitstrekt dan tot hetgeen het voorwerp van de beslissing heeft uitgemaakt. Vereist wordt dat de gevorderde zaak dezelfde is, dat de vordering op dezelfde oorzaak berust, dat de vordering tussen dezelfde partijen bestaat en door hen en tegen hen in dezelfde hoedanigheid gedaan is.

In dit geval zijn de vereisten van artikel 23 van het Gerechtelijk Wetboek niet voldaan.

Vzw Greenpeace Belgium was geen partij in de zaak met rolnummer 2018/1223/A, die aanleiding gaf tot het vonnis van 31 januari 2020. De eisende partijen in die zaak waren vzw Straatego, vzw Ademloos en de heren Jeroen Olyslaegers, Thomas Goorden en Wilhelmus Van Hees. De motieven uit dit vonnis kunnen haar bijgevolg niet worden tegengeworpen.

Bovendien verschilt hetgeen gevorderd werd in de procedure met rolnummer 2018/1223/A van hetgeen voor de dwangsomrechter werd gevraagd. De vordering die aanleiding gaf tot de dwangsomveroordeling was immers om:

“Verwerende partij te veroordelen tot daadwerkelijke vaststelling van een luchtsaneringsplan voor alle zones waarin overschrijdingen van de grenswaarden zijn vastgesteld, op basis van de meest recente meetresultaten vrijgegeven door de Vlaamse Milleumaatschappij, zoals bedoeld in de Richtlijn 2008/50/EG, dat zodanige maatregelen bevat dat voorspelbaar en aantoonbaar aan de grenswaarden voor NO₂ zal worden voldaan op de korst mogelijke termijn, binnen uiterlijk zestig dagen na de betekening van dit vonnis, onder verbeurte van een dwangsom van 10.000 EUR per dag vertraging overeenkomstig de artikelen 1385bis e.v. van het Gerechtelijk Wetboek.”

In de procedure met rolnummer 2018/1223/A werd het volgende gevorderd:

- “11. De VZW Straatego, de VZW Ademloos en de heren Olyslaegers, Goorden en Van Hees eisen dat de rechtbank het Vlaams Gewest zou :*
- (1) Veroordelen om binnen een termijn van één maand vanaf de betekening van het vonnis, in samenwerking met de Vlaamse Milleumaatschappij effectieve metingen van de stikstofdioxide-waarden uit te voeren op minstens 20 locaties binnen de luchtkwaliteitszone “agglomeratie Antwerpen” waar op basis van de meest recente modelleringstechniek worden verwacht dat de hoogste concentraties voorkomen waaraan de bevolking rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden blootgesteld (zoals aangeduid op de kaart die de eisers bijvoegen als stuk 36 van hun dossier) en de resultaten van deze metingen onmiddellijk aan de eisers over te maken, op straffe van een dwangsom van 10.000 € per inbreuk en per dag vertraging;*
 - (2) Veroordelen om binnen een termijn van drie maanden vanaf de betekening van het vonnis, voor de luchtkwaliteitszone “agglomeratie Antwerpen”, in overleg met de VZW Straatego en de VZW Ademloos, een saneringsplan op te stellen dat passende maatregelen bevat zodat de overschrijding van de jaargrenswaarde voor stikstofdioxide binnen zo kort mogelijke termijn, en uiterlijk tegen 1 september 2020, wordt verholpen, op straffe van een dwangsom van 10.000 € per dag vertraging;*
 - (3) Veroordelen om de in het onder (2) bedoelde saneringsplan opgenomen passende maatregelen te implementeren zodat de overschrijding van de jaargrenswaarde voor*

stikstofdioxide binnen een zo kort mogelijke termijn en uiterlijk tegen 1 september 2020 wordt verholpen, op straffe van een dwangsom van 10.000 € per dag vertraging;

(4) Verbieden om, in afwachting van het eerbiedigen van de jaargrenswaarde voor stikstofdioxide, maatregelen te (doen) treffen waarvan kan worden verwacht dat deze tot blijvende dan wel hernieuwbare overschrijding van de jaargrenswaarde voor stikstofdioxide aanleiding zullen geven, op straffe van een dwangsom van 10.000 € per bedoelde maatregel en per dag dat deze in stand wordt gehouden.

Indien de rechtbank zou oordelen dat de voormelde datum van 1 september 2020 niet kan worden opgelegd, elsen de VZW Straatego, de VZW Ademloos en de heren Olyslaegers, Goorden en Van Hees ondergeschikt om het Vlaams Gewest te verplichten in het nieuw op te maken saneringsplan voor de luchtkwaliteitszone "agglomeratie Antwerpen" op dwingende wijze de datum te bepalen waarna zich geen enkele overschrijding van de jaargrenswaarde voor stikstofdioxide meer zal voordoen".

Ook de grondslag waarop de eisers zich in beide procedures baseerden, is verschillend. In de procedure met rolnummer 2018/1223/A steunden de eisende partijen hun aanspraken op fouten in de zin van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek. In de procedure die aanleiding gaf tot de dwangsombeschikking steunde vzw Greenpeace Belgium haar vordering op artikel 1 van de Milieustakingswet 1993.

Aangezien zowel de partijen, als de oorzaak en het voorwerp van de vorderingen verschillen, kan het gezag van gewijsde van het vonnis van 31 januari 2020 van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel niet aan vzw Greenpeace Belgium worden tegengeworpen.

Om dezelfde redenen kunnen de motieven uit het vonnis van 31 januari 2020 ook niet op dit geschil worden toegepast.

4.6.2

Zoals hoger bepaald is het de taak van de beslagrechter om te onderzoeken of de hoofdveroordeling werd nagekomen en moet ze daartoe de opgelegde verplichting toetsen aan de uitvoering die hieraan gegeven is. De beslagrechter is niet bevoegd om de gegrondheid van de dwangsombeschikking te beoordelen. Zij mag niet ingrijpen in de materieelrechtelijke verhouding tussen de procespartijen. Zij dient enkel na te gaan of de voorwaarden voor het verschuldigd zijn van de dwangsom werden vervuld. De bewijslast daarvoor rust bij de schuldeiser. Bij redelijke twijfel of een bepaalde gedraging wel of niet plaatsvond, kan geen dwangsom worden verbeurd.

Dit betekent in dit geval dat Vzw Greenpeace Belgium moet aantonen dat het Luchtbeleidsplan 2030 niet voldoet aan alle vereisten van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn met betrekking tot een luchtkwaliteitsplan, met inbegrip van de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

4.6.3

Artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn bepaalt:

"Artikel 23 Luchtkwaliteitsplannen

1. Wanneer het niveau van verontreinigende stoffen in de lucht in bepaalde zones of agglomeraties een grenswaarde of streefwaarde, in beide gevallen verhoogd met de toepasselijke overschrijdingsmarge, overschrijdt, zorgen de lidstaten ervoor dat voor die zones en agglomeraties luchtkwaliteitsplannen worden vastgesteld om de desbetreffende, in de bijlagen XI en XIV genoemde grenswaarde of streefwaarde te bereiken.

In geval van overschrijding van grenswaarden waarvoor het uiterste tijdstip voor naleving reeds is verstreken, worden in de luchtkwaliteitsplannen passende maatregelen genoemd, zodat de periode van overschrijding zo kort mogelijk kan worden gehouden. De luchtkwaliteitsplannen kunnen bovendien maatregelen omvatten die gericht zijn op de bescherming van kwetsbare bevolkingsgroepen zoals kinderen.

De luchtkwaliteitsplannen omvatten ten minste de in bijlage XV, deel A, genoemde gegevens en kunnen maatregelen omvatten overeenkomstig artikel 24. Die plannen worden onverwijld, maar uiterlijk twee jaar na het einde van het jaar waarin de eerste overschrijding is geconstateerd aan de Commissie meegedeeld.

Wanneer voor verscheidene verontreinigende stoffen een plan moet worden opgesteld of uitgevoerd, stellen de lidstaten, waar passend, geïntegreerde luchtkwaliteitsplannen op voor alle betrokken verontreinigende stoffen en voeren zij deze uit.

2. De lidstaten zorgen, voor zover uitvoerbaar, voor samenhang met andere, krachtens Richtlijn 2001/80/EG, Richtlijn 2001/81/EG of Richtlijn 2002/49/EG vereiste plannen teneinde de relevante milieudoelstellingen te bereiken."

Bijlage XV, deel A van de Luchtkwaliteitsrichtlijn bepaalt:

"BIJLAGE XV Gegevens die moeten worden opgenomen in de plaatselijke, regionale of nationale luchtkwaliteitsplannen ter verbetering van de luchtkwaliteit

A. Gegevens die moeten worden verstrekt krachtens artikel 23 (luchtkwaliteitsplannen)
(...)

6. Analyse van de situatie

a) bijzonderheden over de factoren die verantwoordelijk zijn voor de overschrijding (bv. vervoer, ook grensoverschrijdend; vorming van secundaire verontreinigende stoffen in de atmosfeer);

b) bijzonderheden over mogelijke maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit.

(...)

8. Bijzonderheden over na de inwerkingtreding van deze richtlijn goedgekeurde maatregelen of projecten ter beperking van de verontreiniging
a) opsomming en beschrijving van alle maatregelen die zijn opgenomen in het project;
b) tijdschema voor de uitvoering;
c) raming van de verwachte verbetering van de luchtkwaliteit en van de tijd die nodig is om die doelstellingen te realiseren.
(...)"

4.6.4

Vzw Greenpeace Belgium voert aan dat de periode van overschrijding van de grenswaarden niet zo kort mogelijk wordt gehouden, waardoor artikel 23.1 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn wordt geschonden.

Vzw Greenpeace Belgium citeert onder andere de volgende passage uit het luchtbeleidsplan 2030 (stuk 4 van elsende partij en stuk 3 van verwerende partij):

"KORTETERMIJNDOELSTELLINGEN

Op basis van de modellering en rekening houdend met de fouten en onzekerheden daarvan kunnen we besluiten dat we middels de uitvoering van het volledige pakket aan beleidsmaatregelen tegen 2025 het aantal locaties met vaste bewoning dat wordt blootgesteld aan concentraties boven de NO₂-jaargrenswaarde in alle luchtkwaliteitszones terugbrengen tot nul. Gezien er zowel op de invoerdata als op het model zelf een inherente onzekerheid rust, is het nodig om zowel op Vlaams als op lokaal niveau de locaties met gemodelleerde NO₂-concentraties vanaf 34 µg/m³ van nabij op te volgen en hier op korte termijn al maatregelen te nemen. Deze locaties situeren zich vooral langs verschillende drukke gewest- en stedelijke invalswegen, bij verschillende doortochten van gewestwegen door lokale kernen en in enkele street canyons. (...)"

Daaruit blijkt dat de voorgestelde maatregelen ervoor moeten zorgen dat de overschrijding van de jaargrenswaarde voor NO₂ tegen 2025 zal worden vermeden op plaatsen met vaste bewoning. Volgens vzw Greenpeace Belgium beantwoordt dit niet aan de vereiste dat de overschrijding zo kort mogelijk moet worden gehouden.

Volgens het Vlaamse Gewest zijn de begrippen "passende maatregelen" en "zo kort mogelijk" onvoldoende precies om deze in rechte af te dwingen.

Zoals hoger vermeld oordeelt de beslagrechter enkel of de hoofveroordeling is nagekomen. Hetgeen door de bodemrechter beslist werd kan niet opnieuw ter discussie worden gesteld. Is de dwangsomveroordeling precies geformuleerd, dan is er voor de beslagrechter geen

beoordelingsmarge. In alle andere gevallen moet de beslagrechter rekening houden met het doel en de geest van de dwangsomveroordeling.³

Uit de dwangsomveroordeling zelf blijkt ondubbelzinnig dat de dwangsomrechter van oordeel was dat het opstellen van een luchtkwaliteitsplan in overeenstemming met alle vereisten van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn een in rechte afdwingbare verplichting is. Het is niet aan de beslagrechter om dit in twijfel te trekken. De beslagrechter dient enkel na te gaan of het Luchtbeleidsplan 2030 beantwoordt aan de vereisten die de dwangsomrechter heeft gesteld, waaronder de vereiste om de periode van overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

Wat betreft de verplichting om de periode van overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden, blijkt het doel en de geest van de dwangsomveroordeling duidelijk uit de volgende passages ervan:

"(...) 1.
Artikel 23, 1ste, eerste tot derde lid van de Luchtkwaliteitsrichtlijn luidt: (...)

Toegepast op de discussie in deze zaak omtrent de jaargrenswaarde voor NO₂, betekent dat dat de bevoegde overheid een luchtkwaliteitsplan moet opstellen voor die zones en/of agglomeraties waar een overschrijding van de jaargrenswaarde van 40 µg/m³ wordt vastgesteld. (...)

2.
De Luchtkwaliteitsrichtlijn bepaalt niet hoe de luchtkwaliteitsplannen er precies moeten uitzien, noch welke maatregelen er in moeten voorkomen. De lidstaten zijn vrij bij de concrete invulling ervan. De Luchtkwaliteitsrichtlijn legt wel één bindende (resultaats)voorwaarde op: de plannen moeten ervoor zorgen dat de periode van overschrijding zo kort mogelijk wordt gehouden. Ook aan die voorwaarde wordt door het Hof van Justitie een directe werking verleend (...)

De directe draagwijdte van die verplichting werd bevestigd in latere arresten van het Hof van Justitie (...)

Bij de beoordeling van de conformiteit van een luchtkwaliteitsplan aan de Luchtkwaliteitsrichtlijn of het opleggen van een dergelijk luchtkwaliteitsplan, moet aldus nagegaan worden of het luchtkwaliteitsplan ertoe heeft geleid (zal leiden) dat de inbreuk op artikel 13 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn zo kort mogelijk wordt gehouden. Wat dat precies betekent, is niet cijfermatig vastgelegd. Vast staat wel dat de termijn voor mededeling van een luchtkwaliteitsplan aan de Europese Commissie (uiterlijk binnen twee jaar na het jaar waarin

³ Zie bijvoorbeeld in dezelfde zin E. DIRX, *Beslag in APR*, 2018, p. 71, randnummer 92, "j) Toetsing beslagrechter".

een overschrijding werd vastgesteld) niet als bonus mag meegerekend worden ten gunste van de lidstaten (...)

Het Duitse Bundesverwaltungsgericht besliste in de hierboven geciteerde beslissing dat plannen die pas tegen 2020-2024 leiden tot het respecteren van de jaargrenswaarde niet in overeenstemming zijn met de verplichting om de periode van inbreuk zo kort mogelijk te houden (Bundesverwaltungsgericht, beslissing van 27 februari 2018 (BVerwG 7 C 26.16), overweging 32).

In een arrest van 5 april 2017 kwam het hof van Justitie tot de conclusie dat de plicht om passend op te treden teneinde de periode van overschrijding zo kort mogelijk te houden geschonden werd in volgende omstandigheden: er zijn overschrijdingen in alle zones van de betrokken lidstaat sinds 2007, de plicht om een plan op te stellen bestond vanaf 11 juni 2010, in 2014 worden de dag- en jaargrenswaarden in alle zones van de betrokken lidstaat nog steeds overschreden, wetgevend ingrijpen gebeurde pas in december 2015 (zaak nr. C-488/15, overwegingen 114-117).

In een arrest van 22 februari 2018 oordeelde het hof van Justitie dat de plannen van een lidstaat – waar de overschrijdingen vanaf de inwerkingtreding van de luchtkwaliteitsrichtlijn (2010) bestonden en bleven voortduren – die pas in 2020-2024 zouden leiden tot het respecteren van de grenswaarden, niet kunnen worden beschouwd als conform aan artikel 23, 1ste, van de Luchtkwaliteitsrichtlijn (zaak nr. C-336/16, overwegingen 97-103). De door de betrokken lidstaat aangevoerde sociaal-economische en budgettaire problemen werden niet als een rechtsvaardigingsgrond aanvaard. (...)

6.

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat de door het Vlaams Gewest genomen maatregelen of het gevoerde beleid niet volstaan om die overschrijdingen te vermijden, noch dat zij van aard zijn om de luchtverontreiniging terug te dringen beneden de jaargrenswaarde binnen een zo kort mogelijke periode. In het hierboven weergegeven rapport van december 2016 (...) wordt immers aangegeven dat bij het huidige beleid overschrijdingen van de grenswaarden zullen blijven bestaan – met een niet-verwaarloosbare blootstelling van de bevolking aan NO₂, nu het gaat om street canyons in dichtbevolkte agglomeraties – tot de jaren 2020-25-30 en op sommige plaatsen (tunnelmonden, waarbij wel de vraag kan gesteld worden of de blootstelling van de bevolking er niet verwaarloosbaar kan worden genoemd) zelfs tot na 2030. Die termijnen zijn niet meer te beschouwen als verenigbaar met de uit artikel 23, 1ste, tweede alinea, van de Luchtkwaliteitsrichtlijn algemene plicht om maatregelen te nemen om de periode van overschrijding zo kort mogelijk te houden.

Het meest recente ‘Luchtbeleidsplan’ van het Vlaams Gewest – waarvoor het Vlaams Gewest aangeeft dat het niet opgevat werd als een luchtkwaliteitsplan in de zin van artikel 23 van de

Luchtkwaliteitsrichtlijn – betreft het “Luchtbeleidsplan 2030” (...). Ook daarin wordt de problematiek van de street canyons onderkend. De doelstellingen en het beleid die erin voorgesteld worden, beogen weliswaar verder te gaan dan het respecteren van de grenswaarden van de Luchtkwaliteitsrichtlijn (men streeft naar de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie), maar is slechts uitgetekend op langere termijn, met name de streefjaren 2030 en 2050. Ook dat plan kan ook niet beschouwd worden als zijnde van aard om op voldoende korte termijn de Europese Jaargrenswaarde voor NO₂ op alle plaatsen in het Vlaams Gewest te realiseren.

7. Die elementen volstaan op zich niet om een schending van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn vast te stellen, nu pas voldoende zekerheid bestond over de overschrijdingen, de duur, omvang en impact ervan, op het moment dat de RIO- en IFPM-modellerings werden aangevuld met de OSPM-modellering. Die informatie was – voor de toestand voor het jaar 2016 – pas beschikbaar in januari 2018. Dat op heden nog geen luchtkwaliteitsplan werd opgesteld dat overeenstemt met de vereisten die artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn eraan stelt, kan nog niet gezien worden als een schending van de plicht een dergelijk plan onverwijld op te stellen en uiterlijk binnen twee jaar na afloop van het jaar waarin de overschrijdingen voor het eerst werden geconstateerd.

8. Niettemin blijft vast staan dat de plicht van artikel 13, 1ste van de Luchtkwaliteitsrichtlijn – een resultaatsverbintenis – wel werd geschonden. Op basis daarvan moet een maatregel worden opgelegd aan het Vlaams Gewest. Daarvoor wordt het best aansluiting gezocht bij de systematiek die de Luchtkwaliteitsrichtlijn heeft ingevoerd, nu dat ook een monitoring door en sanctioneringsmogelijkheid voor de Europese instanties opent. De meest aangewezen maatregel is dan ook degene waarin de Luchtkwaliteitsrichtlijn zelf voorziet, met name de in artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn vastgelegde plicht om een luchtkwaliteitsplan op te stellen, conform aan de vereisten waaraan een dergelijk plan moet voldoen volgens die bepaling – inzonderheid de plicht om de periode van overschrijding zo kort mogelijk te houden.

Dat plan moet bovendien slaan op het gehele grondgebied van het Vlaams Gewest, nu er overschrijdingen zijn in alle zones en agglomeraties. Het luchtkwaliteitsplan 2017, dat beperkt is tot de agglomeratie Antwerpen, volstaat dus niet. Dat plan moet bovendien opnieuw beoordeeld worden en aangepast in het licht van de gegevens die via modellering werden bekomen.

Gelet op:

- De omvang en al doorlopen duur van de overschrijdingen (sinds 1 januari 2015 voor die gebieden waar er uitstel was, sinds 1 januari 2010 voor die waarvoor geen uitstel werd gevraagd of toegekend),

- *Het tijdstip waarop de volle omvang van de overschrijdingen waarschijnlijk werd (indicatieve metingen van 2010, 2011 en 2012, rapportering naar aanleiding van het 'luchtkwaliteitsplan 2012' in december 2016) en zeker werd (januari 2018),*
- *De termijn waarover de overheid normaal gezien beschikt om een luchtkwaliteitsplan op te stellen (onverwijld – dus zo snel mogelijk – en uiterlijk twee jaar na het einde van het jaar waarin voor het eerst een overschrijding werd geconstateerd: artikel 23, 1ste, derde lid, van de Luchtkwaliteitsrichtlijn),*
- *De complexiteit van de kwestie – met veel in aanmerking te nemen belangen,*
- *Is een uitvoeringstermijn van één jaar vanaf de betekening van deze beslissing gepast.*

Rekening houdend met de ernst van de gevolgen van een niet-tijdig of onvolmaakt ingrijpen voor het leefmilieu en de volksgezondheid, is het noodzakelijk deze verplichting te koppelen aan een dwangsom, zoals hieronder bepaald.(...)”

Uit de hierboven aangehaalde passages blijkt duidelijk dat de dwangsomrechter van oordeel was dat een plan waarbij overschrijdingen van de grenswaarden zouden blijven bestaan tot de jaren 2020-25-30 en op sommige plaatsen zelfs tot na 2030, niet te beschouwen was als verenigbaar met de uit artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn volgende plicht om maatregelen te nemen om de periode van overschrijding zo kort mogelijk te houden.

Volgens het Vlaamse Gewest kan niet uit de korte-termijndoelstellingen van het Luchtbeleidsplan 2030 worden afgeleid dat het plan maar tot doel zou hebben de grenswaarde voor NO₂-jaargrenswaarde te halen tegen 2025. De verwijzing naar het jaar 2025 zou slechts het resultaat zijn van een doorrekening van de impact van de in het plan opgenomen maatregelen tegen het jaar 2025. Daaruit zou niet af te leiden zijn dat de periode van overschrijding van de jaargrenswaarde voor NO₂ noodzakelijk nog tot dat jaar zou lopen, zodat de maatregelen niet voldoende passend zouden zijn.

Om dit standpunt te staven verwijst het Vlaamse Gewest verwijst naar de volgende passages uit het Luchtbeleidsplan 2030:

- *“Op korte termijn streven we ernaar zo snel mogelijk de Europese luchtkwaliteitsnormen in alle luchtkwaliteitszones en agglomeraties te bereiken”*
- *“Om zeker te zijn dat er zich in realiteit geen overschrijdingen van de Europese grenswaarde meer voordoen, is een goede monitoring aangewezen en moeten op deze locaties op erg korte termijn maatregelen genomen worden. Hiertoe zijn er verschillende maatregelen opgenomen in dit plan zoals de facilitering van de invoering van lage-emissiezones, gebiedsgerichte mobiliteitsmaatregelen en generieke maatregelen. Het is belangrijk om de voorziene maatregelen op zeer korte termijn gericht toe te passen op de locaties met hogere NO₂-waarden en, dit zowel binnenstedelijk als langsheen de verschillende drukke gewestwegen en stedelijke invalswegen. We denken hierbij aan: (1) de binnenstedelijke invoering van*

circulatieplannen en andere maatregelen waardoor het autoverkeer wordt teruggedrongen, of (2) de invoering of het behoud van lage-emissiezones waar het dieselverkeer wordt geweerd uit de kernen waar volgens de modellering in 2025 de NO₂-concentraties nog hoog zijn. De bevoegdheid voor het invoeren van lokale maatregelen ligt bij de lokale besturen.”

Volgens het Vlaamse Gewest moet daaruit worden afgeleid dat het Luchtbeleidsplan 2030 weldegelijk maatregelen bevat die de periode van overschrijding “zo kort mogelijk” beogen te houden.

De rechtbank is van oordeel dat het niet uit de aangehaalde passages blijkt dat het Luchtbeleidsplan 2030 voldoet aan de veroordeling door de dwangsomrechter om de periode van overschrijding zo kort mogelijk te houden. In de dwangsombeschikking wordt immers overwogen dat de Luchtkwaliteitsrichtlijn een bindende (resultaats)voorwaarde oplegt, volgens dewelke de plannen ervoor moeten zorgen dat de periode van overschrijding zo kort mogelijk wordt gehouden. Daarnaast stelt de dwangsomrechter dat plannen waarbij een overschrijding van de grenswaarden blijft bestaan tot in 2020-25-30 niet overeenkomen met deze bindende resultaatsvoorwaarde.

Uit het Luchtbeleidsplan 2030 blijkt enkel de doelstelling om tegen 2025 het aantal locaties met vaste bewoning dat wordt blootgesteld aan concentraties boven de NO₂-jaargrenswaarde in alle luchtkwaliteitszones terug te brengen tot nul. Uit de dwangsombeschikking blijkt dat de dwangsomrechter dit niet beschouwde als “zo kort mogelijk” in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn.

Het op korte termijn “streven” naar het bereiken van de Europese grenswaarden is niet hetzelfde als het zo kort mogelijk houden van de periode van overschrijding. Ook het op korte termijn “maatregelen nemen” is niet gelijk te stellen met het zo kort mogelijk houden van de periode van overschrijding. Uit het Luchtbeleidsplan 2030 blijkt niet dat dit plan het met de dwangsombeschikking beoogde doel zal bereiken.

Gelet op de geest en de doelstellingen van de dwangsombeschikking, beantwoordt het Luchtbeleidsplan 2030 dus kennelijk niet aan de veroordeling die de dwangsomrechter heeft gekoppeld aan de verbeurte van de dwangsom.

Er is geen luchtkwaliteitsplan opgesteld in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn en in overeenstemming met alle vereisten die dat artikel aan een dergelijk luchtkwaliteitsplan stelt, inzonderheid de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

4.6.5

Vzw Greenpeace Belgium voert verder aan dat het Luchtbeleidsplan 2030 verschillende van de gegevens uit de bijlage XV, deel A van de Luchtkwaliteitsrichtlijn niet omvat, waardoor het niet beantwoordt aan de vereisten van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn.

Meer bepaald voert zij aan dat het plan nalaat om een **tijdsschema** voor de uitvoering van de maatregelen te voorzien en daardoor artikel 8, b van bijlage XV, deel A schendt.

Bijlage XV, deel A van de Luchtkwaliteitsrichtlijn bepaalt de minimumvoorwaarden waaraan luchtkwaliteitsplannen in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn moeten voldoen. Artikel 8, b van die bijlage schrijft voor dat luchtkwaliteitsplannen minstens een tijdsschema voor de uitvoering moeten bevatten.

Aangezien de dwangsombeschikking de verbeurte van de dwangsom koppelt aan het opstellen van een luchtkwaliteitsplan in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn en in overeenstemming met alle vereisten die dat artikel aan een dergelijk luchtkwaliteitsplan stelt, en artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn expliciet naar bijlage XV verwijst, diende het Vlaamse Gewest een plan op te stellen dat alle door bijlage XV voorgeschreven bepalingen bevatte.

De resultaatsvereiste om een tijdsschema voor de uitvoering van de maatregelen te voorzien is **duidelijk en ondubbelzinnig**.

De rechtbank stelt vast dat het Luchtbeleidsplan 2030 **geen dergelijk tijdsschema** bevat.

Het Vlaamse Gewest voert aan dat het Luchtbeleidsplan 2030 verder gaat dan de Luchtkwaliteitsrichtlijn. Dit verandert echter niets aan het feit dat een tijdsschema voor de uitvoering ontbreekt.

Het stellen van **doelstellingen** tegen bepaalde data, zoals in het Luchtbeleidsplan 2030 gebeurt, is niet gelijk te stellen met het **bepalen van een tijdsschema voor de uitvoering** van dat plan.

Het voorzien van enkele concrete maatregelen die op korte termijn in uitvoering worden (of werden) gebracht kan evenmin worden gelijkgesteld met een **tijdschema voor de uitvoering** van een luchtkwaliteitsplan als geheel. Voor verschillende maatregelen wordt er immers niet aangegeven binnen welk tijds kader elk van de voorgestelde maatregelen zullen worden uitgevoerd. Voorbeelden van maatregelen zonder tijdsschema die door vzw Greenpeace Belgium worden aangehaald en die niet ernstig worden betwist door het Vlaamse Gewest zijn onder andere het investeren in de netwerken, het realiseren van samenwerkingen tussen publieke en private spelers, het vergroenen van de bedrijfsvloot, de uitvoering van aanpassingen aan de ring van Antwerpen en Brussel, het onderzoeken van de actualisatie van de emissie-inschatting van bepaalde productgroepen en het implementeren van de maatregelen voor de uitfasering van oude en vervuilende stooktoestellen.

Het feit dat er voor enkele concrete maatregelen wel een tijdsschema werd opgesteld, onder meer voor het voorkomen van emissiefraude en voor het stimuleren van lage emissiezones, is niet gelijk te stellen aan een **tijdsschema voor de uitvoering van het plan als geheel**. Bovendien blijken de aangegeven tijdstippen vooral in het verleden te liggen, en dus een opsomming te bevatten van reeds

genomen maatregelen. Duidelijke tijdschema's voor de uitvoering van maatregelen die in de toekomst zullen worden uitgevoerd om toekomstige overschrijdingen van de jaargrenswaarden te verhinderen ontbreken ook voor die maatregelen.

De rechtbank is bijgevolg van oordeel dat het Luchtbeleidsplan 2030 niet beantwoordt aan de vereisten van artikel 8, b van bijlage XV, deel A van de Luchtkwaliteitsrichtlijn en bijgevolg ook niet in overeenstemming is met de vereisten die artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn aan luchtkwaliteitsplannen stelt.

4.6.6

Uit wat voorafgaat blijkt dat het Vlaamse Gewest de veroordeling waaraan de verbeurte van dwangsommen gekoppeld was niet is nagekomen. Ze heeft met name geen luchtkwaliteitsplan voor alle zones en agglomeraties van het Vlaamse Gewest opgesteld, in overeenstemming met alle vereisten die artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn aan een luchtkwaliteitsplan stelt, met inbegrip van de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

Bijgevolg zijn de dwangsommen waarvoor vzw Greenpeace Belgium op 16 januari 2020 bevel tot betaling liet betekenen verbeurd.

4.7 Matiging of opschorting dwangsom op grond van rechtsmisbruik?

4.7.1

Het Vlaamse Gewest vraagt in ondergeschikte orde om het bedrag van de reeds verbeurde dwangsommen op te schorten, minstens te milderen op grond van rechtsmisbruik.

Zij benadrukt dat zij berust heeft in de beschikking van 10 oktober 2018 en Inspanningen heeft verricht om uitvoering te geven aan de veroordelingen. Ze verwijst naar het binnen de drie maanden na de betekening rapporteren van de modelleringstechnieken aan de Europese Commissie en het binnen het jaar na de betekening aannemen van het Luchtbeleidsplan 2030.

Ze voert ook aan dat ze het definitief Luchtbeleidsplan 2030 per brief van 5 november 2019 aan vzw Greenpeace Belgium heeft meegedeeld en dat deze niet heeft gereageerd op die mededeling.

Verder voert het Vlaamse Gewest aan dat het Luchtbeleidsplan gebaseerd is op een grondige wetenschappelijke analyse van de luchtkwaliteit, talrijke maatregelen bevat om deze te verbeteren en aantoon dat het Vlaamse Gewest te goeder trouw alles in het werk heeft gesteld om navolging te geven aan de beschikking.

Het Vlaamse Gewest voert tot slot aan dat ze minstens voor het overgrote deel is tegemoetgekomen aan de veroordeling, zodat het niet redelijk of billijk zou zijn indien de dwangsommen verschuldigd zouden zijn en de inning ervan rechtsmisbruik zou uitmaken.

4.7.2

De beslagrechter, die de dwangsom niet heeft opgelegd, kan de dwangsom niet opheffen, verminderen of opschorten om billijkheidsredenen.

4.7.3

De beslagrechter is echter wel bevoegd om te beoordelen of de Invordering van de dwangsom in de gegeven omstandigheden geen misbruik van recht oplevert.

Rechtsmisbruik is de uitoefening van een recht op een wijze die kennelijk de grenzen te buiten gaat van de normale uitoefening van dat recht door een voorzichtig en bezorgd persoon. Ook het recht om een dwangsom in te vorderen is vatbaar voor rechtsmisbruik.

De beslagrechter wijst erop dat bij dit verzet tegen een bevel tot betalen voor verbeurde dwangsommen de schuldeiser (vzw Greenpeace Belgium) reeds over een uitvoerbare titel beschikt.

Het bezit van een uitvoerbare titel in uitvoerbare vorm impliceert de bevoegdheid tot executie. De rechterlijke toetsing van de wijze waarop die bevoegdheid wordt uitgeoefend is bijgevolg beperkt tot een marginale toetsing. De beslagrechter moet bij deze toetsing de grootste terughoudendheid aan de dag leggen. Er mag enkel door de rechter worden opgetreden wanneer de gekozen rechtsuitoefening zo manifest onredelijk of onbillijk is, dat geen enkele redelijke persoon, in dezelfde omstandigheden geplaatst die uitoefeningswijze zou kiezen (kennelijk onredelijk).

4.7.4

Uit de door het Vlaamse Gewest opgeworpen felten kan niet worden afgeleid dat vzw Greenpeace Belgium door de dwangsommen in te vorderden kennelijk de grenzen te buiten is gegaan van de normale uitoefening van die rechten door een voorzichtig en bezorgd persoon.

4.7.5

Verder kan de schuldenaar kan zich niet verweren door te wijzen op zijn gedeeltelijke nakoming. Dwangsommen verbeuren ook in geval van gedeeltelijke uitvoering. Enkel de dwangsomrechter kan om die redenen de dwangsom wijzigen.⁴ De door het Vlaamse Gewest geleverde inspanningen doen geen afbreuk aan het feit dat de dwangsomveroordeling niet (volledig) is nagekomen.

4.8 Schorsing met het oog op voorziening op grond van artikel 1385quinquies van het Gerechtelijk Wetboek?

Het Vlaamse Gewest vraagt in uiterst ondergeschikte orde om bij wijze van bewarende maatregel de tenuitvoerlegging te schorsen met het oog op voorziening op grond van artikel 1385quinquies van het

⁴ Zie bijvoorbeeld in dezelfde zin E. DIRIX, *Beslag in APR*, 2018, p. 71-72, randnummers 92, "j) Toetsing beslagrechter" en "k) Ondeelbaarheid".

Gerechtelijk Wetboek. Het Vlaamse Gewest verwijst wat haar middelen betreft naar hetgeen werd uiteengezet bij haar vordering om het bedrag van de reeds verbeurde dwangsommen op te schorten, minstens te milderen op grond van rechtsmisbruik.

Artikel 1385quinquies Ger.W biedt de rechter die een dwangsom heeft opgelegd de mogelijkheid om op vordering van de veroordeelde de dwangsom op te heffen, de looptijd ervan op te schorten gedurende de door hem te bepalen termijn of de dwangsom te verminderen in geval van blijvende of tijdelijke, gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de veroordeelde om aan de hoofdveroordeling te voldoen.

Het Vlaamse Gewest licht niet toe omwille van welke reden zij zich actueel in de tijdelijke, gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid zou bevinden om de veroordeling na te leven.

Bijgevolg wijst de rechtbank de vordering om de tenuitvoerlegging te schorsen af.

4.9 Besluit

Uit wat voorafgaat blijkt dat de dwangsommen, zoals opgelegd bij beschikking van 10 oktober 2018, verbeurd zijn. Bijgevolg mocht het bevel tot betaling van 16 januari 2020 worden betekend.

Over de datum vanaf wanneer de dwangsommen lopen of de berekening ervan wordt geen betwisting gevoerd.

Het verzet is ongegrond.

5 Kosten

Het Vlaamse Gewest is in het ongelijk gesteld en dient de gerechtskosten te betalen. De beslagrechter stelt de gerechtskosten voor vzw Greenpeace Belgium vast op 1.440,00 euro (basisbedrag rechtsplegingsvergoeding).

De rechtbank veroordeelt het Vlaamse Gewest daarnaast tot betaling aan de Belgische Staat van het rolrecht van 165 euro.

6 Beslissing

De beslagrechter,

Rechtsprekend in eerste aanleg, op tegenspraak en in openbare zitting;

Verklaart het verzet van het Vlaamse Gewest tegen het bevel tot betaling betekend op 16 januari 2020 ontvankelijk maar ongegrond;

Zegt voor recht dat het bevel tot betaling van 16 januari 2020 terecht werd betekend;

Zegt voor recht dat de dwangsommen waarvoor het bevel tot betaling van 16 januari 2020 werd betekend zijn verbeurd;

Veroordeelt het Vlaamse Gewest tot betaling aan vzw Greenpeace Belgium van de kosten van het geding, begroot op een rechtsplegingsvergoeding begroot op 1.440,00 euro;

Veroordeelt het Vlaamse Gewest tot betaling van de rolrechten begroot op 165 € en te innen door de FOD Financiën overeenkomstig het K.B. van 28 januari 2019 betreffende de uitvoering van het wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en het houden van de registers in de griffies der hoven en rechtbanken.

Aldus uitgesproken op de openbare terechtzitting van de 9^e kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel van 8 juli 2020, waar aanwezig waren en zitting hadden:

- mevrouw Tâm Dâng VŨ, beslagrechter,
- mevrouw Tania Couck, griffier.

T. COUCK

T. DÂNG VŨ

